
KAAVASELOSTUS

23702930
TAIVALKOSKEN KUNTA

KIRKONSEUDUN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS HIRSIKANKAALLA

Asemakaavan muutos koskee Taivalkosken kirkonseudun asemakaavan kortteleita 308, 309 ja 310 ja niihin liittyviä katu- ja virkistysalueita.

Asemakaavan laajennus koskee kiinteistöä 832-408-1-151 ja kunnan maa-alueita.

Käsittelyvaiheet

Vireilletulopäivämäärä	15.2.2022
Valmisteluvaiheen kuuleminen (MRL 62 §)	19.9.-26.10.2022
Nähtävilläolo (MRA 27 §)	
Hyväksyminen, kunnanhallitus	
Hyväksyminen, kunnanvaltuusto	
Päätös on saanut lainvoiman	
VAIHE	PÄIVÄYS

Sisältö

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1	Kaava-alueen sijainti	1
1.2	Kaavamuutoksen tarkoitus	2
2	TIIVISTELMÄ.....	3
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	3
2.2	Asemakaava.....	3
2.3	Asemakaavan toteutus.....	3
3	LÄHTÖKOHDAT	4
3.1	Tavoitteet	4
3.2	Selvitys suunnittelualueen oloista	4
3.2.1	Luonnonympäristö	5
3.2.2	Rakennettu ympäristö.....	9
3.2.3	Maanomistus	12
4	SUUNNITTELUTILANNE	13
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	13
4.2	Maakuntakaava	13
4.3	Yleiskaava	14
4.4	Asemakaavat.....	14
4.5	Rakennusjärjestys ja pohjakartta	15
4.6	Asemakaavan perusselvitykset	15
5	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	16
5.1	Suunnittelun käynnistäminen ja vireilletulo	16
5.2	Osallistuminen ja vuorovaikutus.....	16
5.2.1	Osalliset	16
5.2.2	Viranomaisyhteistyö	16
5.2.3	Valmisteluvaiheen kuuleminen	16
5.2.4	Ehdotusvaiheen kuuleminen	16
5.3	Kaavaprosessin aikana tarkentuneet tavoitteet	16
6	ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	17
6.1	Asemakaavaratkaisu	17
6.1.1	Mitoitus	17
6.1.2	Korttelialueet.....	17
6.1.3	Muut alueet	18
6.1.4	Asemakaavamääräykset	19
6.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen	19

6.3	Kaavan vaikutukset	19
6.3.1	Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	19
6.3.2	Vaikutukset liikenteeseen	19
6.3.3	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	19
6.3.4	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	20
6.3.5	Vaikutukset muinaisjäänöksiin.....	20
6.3.6	Vaikutukset virkistyskäyttöön.....	20
6.4	Ympäristön häiriötekijät ja mahdolliset riskitekijät	21
7	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	22
7.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	22
7.2	Toteuttaminen ja ajoitus.....	22
7.3	Toteutuksen seuranta	23

Kaavakartta:

Asemakaavakartta, ehdotus 1:2000	13.1.2023
sis. otteen voimassa olevasta asemakaavasta	

Liitteet:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	19.9.2022
Seurantalomake	8.12.2022
Havainnekuvat	14.9.2022
OAS-vaiheen palaute	19.4.2022
Luonnosvaiheen vastineet	7.12.2022
Ehdotusvaiheen vastineet	

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Kaavan nimi: Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Hirsikankaalla

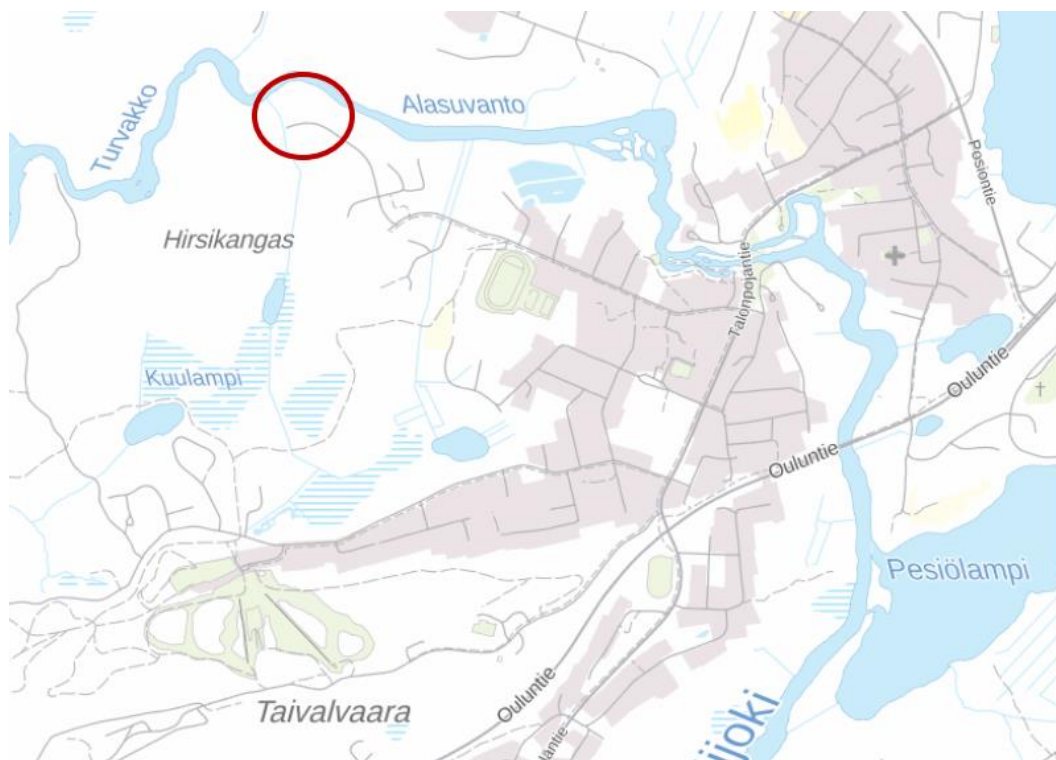
Asemakaavan muutos koskee Taivalkosken kirkonseudun asemakaavan kortteleita 308, 309 ja 310 ja niihin liittyviä katu- ja virkistysalueita.

Asemakaavan laajennus koskee kiinteistöä 832-408-1-151 ja kunnan maa-alueita.

Asemakaavan muutoksella ja laajennuksella muodostuu Taivalkosken kirkonseudun asemakaavan korttelin 308 tontti 1, korttelit 309, 310, 322 ja 323 sekä niihin liittyvät katu- ja virkistysalueet.

Suunnittelualue on laajuudeltaan noin 5,9 hehtaaria.

1.1 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualueen sijainti. (Kuva MML paikkatietoikkuna)

Suunnittelualueen likimääräinen rajaus (MML ortoilmakuva)

1.2 Kaavamuutoksen tarkoitus

Suunnittelun kohteena ovat Hirsikankaantien päässä olevat rakentumattomat alueet. Kaavamuutoksella on tarkoitus suurentaa alueella olevia rakentumattomia omakotitontteja ja kaavoittaa myös omarantaisia tontteja tulvauhka ja virkistysreittien jatkuvuus huomioiden.

2 TIIVISTELMÄ

Asemakaava laaditaan oikeusvaikutteisena maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n edellyttämien sisältövaatimusten mukaisesti.

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

- 13.10.2021 Kaavamuutostyön aloituskokous kunnan ja kaavakonsultin kesken
- 13.10.2021 Kaavoittajan maastokäynti alueella
- 7.2.2022 § 37 Kunnanhallitus käsitteli osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja päätti kaavoituksen vireilletulosta
- 15.2.-17.3.2022 vireilletulokuulutus ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten
- 4-6/2022 kaavaluonnoksen laajentaminen länteen yksityiselle maa-alueelle, neuvottelut kaavoitus- ja maankäyttösopimuksesta
- 6/2022 maastokäynti kaava-alueen ranta-alueella kunnan viranhaltijoiden toimesta
- 19.9.-26.10.2022 Asemakaavaluonnos nähtävillä (MRL 62 § ja MRA 30 §)
- x.x-x.x.2023 Asemakaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 § ja MRA 27 §)
- x.x. §xx Kunnanhallitus hyväksyi kaavaehdotuksen
- x.x. §xx Kunnanvaltuusto hyväksyi kaavaehdotuksen

2.2 Asemakaava

Asemakaavalla muutetaan Hirsikankaan toteutumattomien asuinkortteleiden rakennetta ja tonttikokoa sekä laajennetaan asemakaavaa länteen. Hirsikankaantien eteläpuoliset rivitalotontit muutetaan suurikokoisiksi metsään rajautuviksi erillispientalotonteiksi, ja rannanpuolelle kaavoitetaan myös omarantaisia erillispientalotontteja. Asemakaavaluonnoksessa alueelle on suunniteltu yhteensä 15 erillispientalotonttia, joista 7 on omarantaisia. Omarantaisista tonteista osa sijaitsee yksityisellä maa-alueella, jonka kaavoitukseen liittyy kunnan ja maanomistajien välinen kaavoitussopimus.

Rannassa sijaitseva kunnan toteuttama nappaskenkäreitti siirtyy omarantaisten tonttien kohdalla kauemmas rannasta, Hirsikankaan katuverkon yhteyteen. Omarantaisten asuinkortteleiden itäpuolella ja asuinkortteleiden välissä olevan ojan varressa säilyy rantaan rajautuvaa virkistysaluetta. Hirsikankaantien päähän

2.3 Asemakaavan toteutus

Asemakaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan saatua lainvoiman. Toteutumista seurataan tarkempia suunnitelmia laadittaessa ja lupamenettelyjen yhteydessä.

3 LÄHTÖKOHDAT

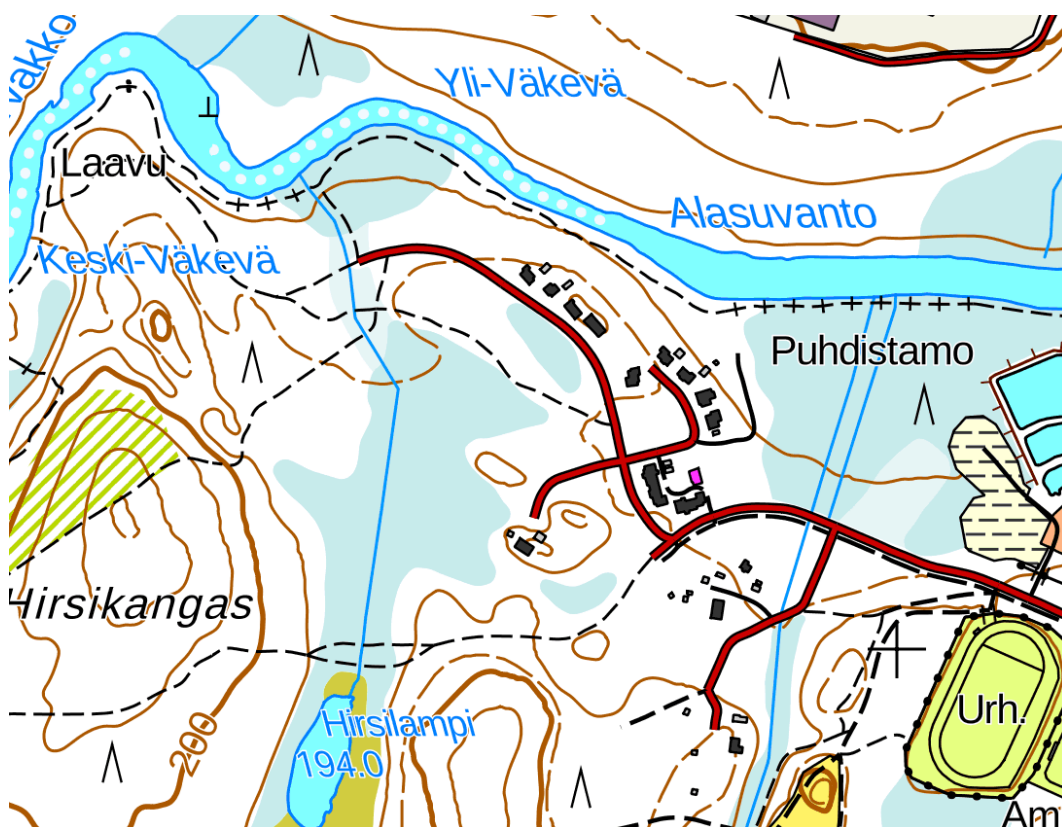
3.1 Tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on lisätä Hirsikankaan tonttien houkuttelevuutta aiempaa suuremmilla tonteilla ja kaavoittamalla myös omarantaisia tontteja tulvauhka ja virkistysreittien jatkuvuus huomioiden.

Kunta on investoinut alueeseen ostamalla maata, rakentamalla kadun ja laajentamalla kaukolämpöverkon alueelle vuonna 2019. Alue on maisemallisesti poikkeuksellisen hienolla paikalla aivan taajaman ja virkistyskäyttöalueiden vieressä, lijoen varrella. Kunnan tavoitteena on saada Hirsikankaasta niin vetovoimainen alue, että mahdolliset rakentajat kiinnostuisivat juuri Hirsikankaan asuintonteista.

3.2 Selvitys suunnittelualueen oloista

Alueelle on rakennettu tie ja kaukolämpöverkko, mutta muuten Hirsikankaantien päähän sijoittuva kaavamuutosalue on rakentumatta. Hirsikankaantien alkuosassa on myös rakennettuja asuintontteja, joihin suunnittelualue rajautuu. Jokirantaa myöten kulkee virkistyskäytön kannalta tärkeä ulkoilureitti, Nappaskenkäreitti.

Alueen maastokartta (MML paikkatietoikkuna)

3.2.1 Luonnonympäristö

Maisema

Suunnittelualue sijaitsee Kainuun ja Kuusamon vaaramaan maisemamaakunnassa, Kainuun vaaraseudulla. Pudasjärveltä Taivalkosken kautta Suomussalmen Hossaan kulkeva länsi-itäsuuntainen harju on Pohjois-Suomen huomattavin saumamuodostuma, joka on syntynyt kahden liikenopeedeltaan ja suunnaltaan erilaisen jäätikkökielekevirran väliseen saamaan. Muodostumaan kuuluva Taivalvaara (278 mpy) kohoaa ympäristöstään lähes 70 metriä korkeana.

Taivalkosken taajamaa ympäröivät vaarat ja kankaat, joista korkeimpana erottuu maisemaa hallitseva Taivalvaara. Suunnittelualue sijaitsee lijoen uoman rajaamalla alueella Taivalvaaran ja taajaman kupeessa. Jokiuoma kiemurtelee vaarojen ja kankaiden välistä. Jokimaisemassa vaihtelevat kosket ja suvantopaikat.

Suunnittelualueella on vahvasti läsnä kaikki paikallista omaleimaisuutta luovat maiseman piirteet. Kaavamuutosalueella rinne laskee loivasti lijoelle päin.

Taivalkosken kirkonkylä on maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Suunnittelualue sijaitsee arvoalueen ulkopuolella, sen lähituntumassa.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue Taivalkosken kirkonkylä. Kartalla on esitetty vihreällä värillä aikaisempi, vuoden 1997 inventoinnissa määritelty raja, violetilla värillä päivitysinventoinnin pohjalta vuonna 2014 määritelty raja. (Kartta Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjois-Pohjanmaan liitto, B:86, 2015).

Luonnonolot

Suunnittelualue on mäntyvaltaista havumetsää, jossa aluskasvillisuus on hieman rehevää joen suuntaan mentäessä. Suunnittelualueen länsipuolella on Hirsilammesta ja Kuumalminsuolta lijokeen laskeva oja, joka ei kuulu suunnittelualueeseen.

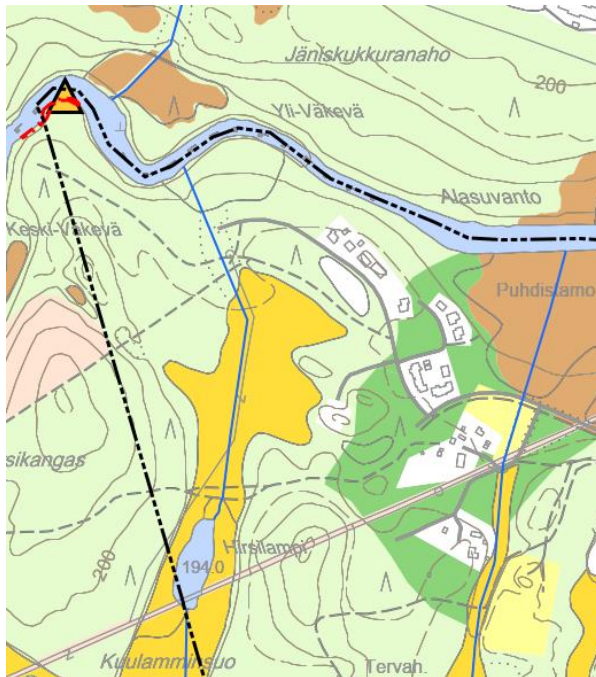
Yleiskaavoitusta varten on tehty alueelle luontoselvitys vuonna 2011 (Airix Ympäristö Oy). Sen mukaan suunnittelualue on kuivahkoa kangasta (vaalean vihreä väri), eikä suunnittelualueella todettu erityisiä luontoarvoja. Kunnan viranhaltijat tekivät maastokäynnin alueelle kesäkuussa 2022 ja alue arvioitiin tuolloin myös rannan osalta hyvin rakentamiseen sopivaksi.

Suunnittelualueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelman kohteita tai Natura-alueita eikä alueelta tai sen läheisyydestä ole havaintoja uhanalaisista tai muista huomioitavista lajeista. Uhanalaiset lajit on tarkistettu laji.fi-tietokannasta marraskuussa 2020.

Suunnittelualue ei ole pohjavesialuetta.

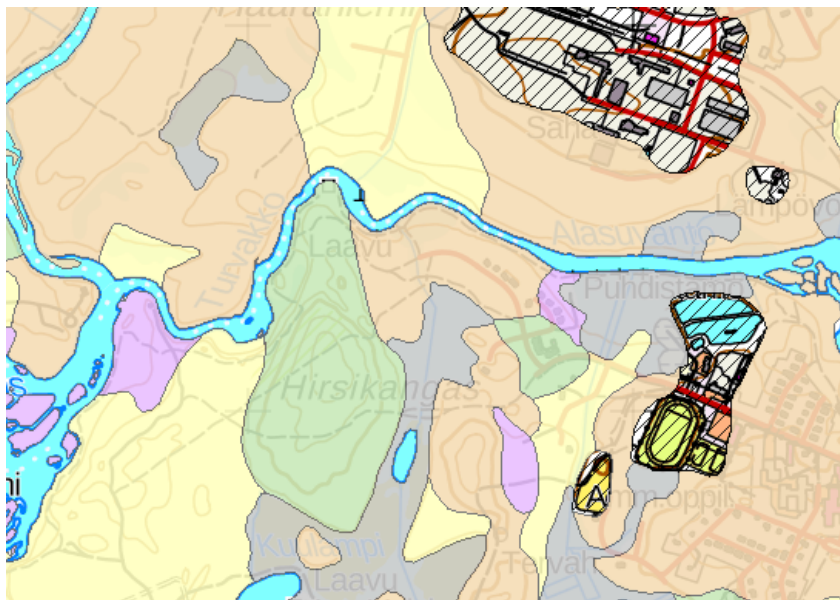
Kuva Hirsikankaantien päästä lounaaseen.

Ote luontoselvityksen kartasta (28.11.2011)

Maaperä

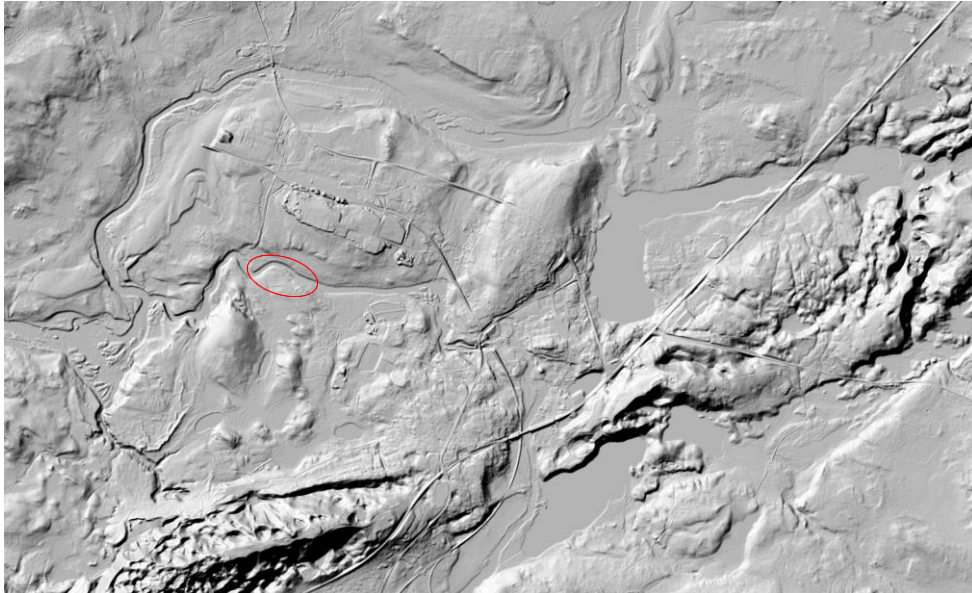
Alueen ympäristössä maaperä on GTK:n tietojen mukaan sekä pintamaalajiltaan että pohjamaalajiltaan hiekkamoreenia. Rakennettavuutta ei ole tarkemmin selvitetty.

Maaperäkarta. Oranssilla värillä on esitetty hiekkamoreeni (Kartta maaperä 1:20 000 GTK Maankamara).

Topografia

Taivalkosken taajaman seutu on pinnanmuodoiltaan vaihtelevaa. Maisemassa erottuu Taivalvaaran, Kaakkurivaaran ja Julmaharjun muodostama lounas-koillisuuntainen harjuse-länne. Hirsikankaan alueen korkein kohouma sijaitsee suunnittelualueen lounaispuolella ja suunnittelualueen maasto on suhteellisen tasaista: rinne laskee loivasti lijoen suuntaan ja joen penkka on noin 2 m korkea.

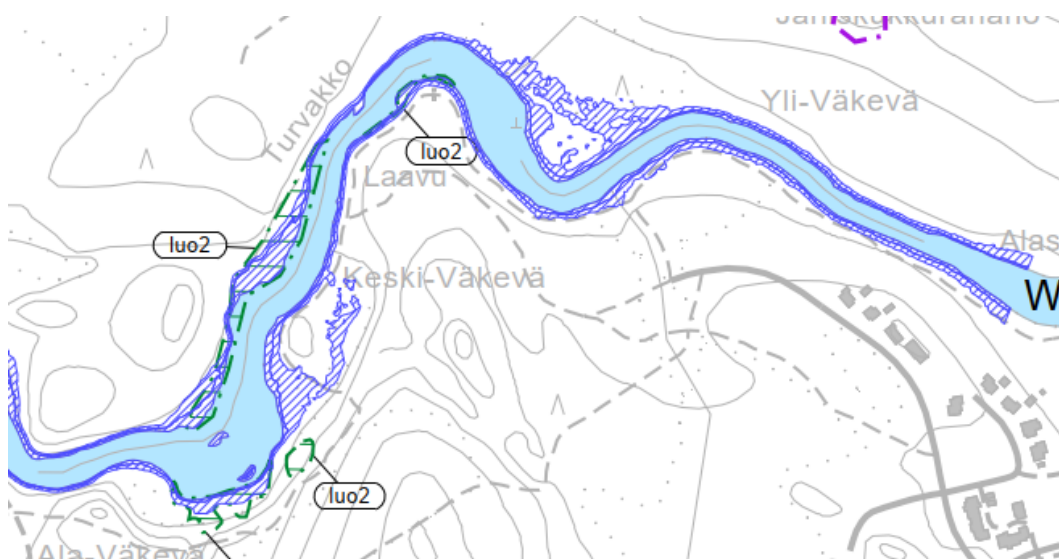

Vinovalovarjoste suunnittelualueelta. (MML Paikkatietoikkuna)

Tulvaolosuhteet

Taivalkosken keskusta ei ole tulvariskialuetta. Joki on syvä kirkkosuvantoon asti, ja sen alapuolella olevat nopeasti virtaavat koskiset jaksot rikkovat ja kuljettavat jäät taajaman ohitse. Kostonjoella on ollut jääpato Siikasuvannossa 1980-luvulla, mikä aiheutti tulvaa yläpuolisilla alueilla.

ELY-keskus mittasi lijoen vedenkorkeuksia vuoden 2020 kevättulvan aikaan, ja tuloksista saadaan viitteitä Hirsikankaan ranta-alueiden vedenkorkeuksista. Kevään 2020 tulvahuipun aikana Kostonjärven juoksutus ja sen vaikutus oli mittausten aikaan marginaalisen pieni ja tulvahuippu aiheutui lähinnä tarkastelupisteen lähivaluma-alueen sulannasta. Virtaama Kostonjärvestä oli esim. sateisena kesänä 2015 lähes kaksinkertainen kevään 2020 lukemiin verrattuna. Mittauspaikan tulokset edustavat hyvin Kihnunmutkan ranta-alueiden vesipintaa Hirsikankaan alueella. Mittauspaikalla vedenkorkeus nousi 18.5.2020 tilanteesta kuitenkin noin 1,2 metriä, mikä antaa hyvän kuvan tulvakorkeuksien suuruusluokasta. Yli-Väkevään mennessä vedenpinta nousee, mikä kannattaa huomioida.

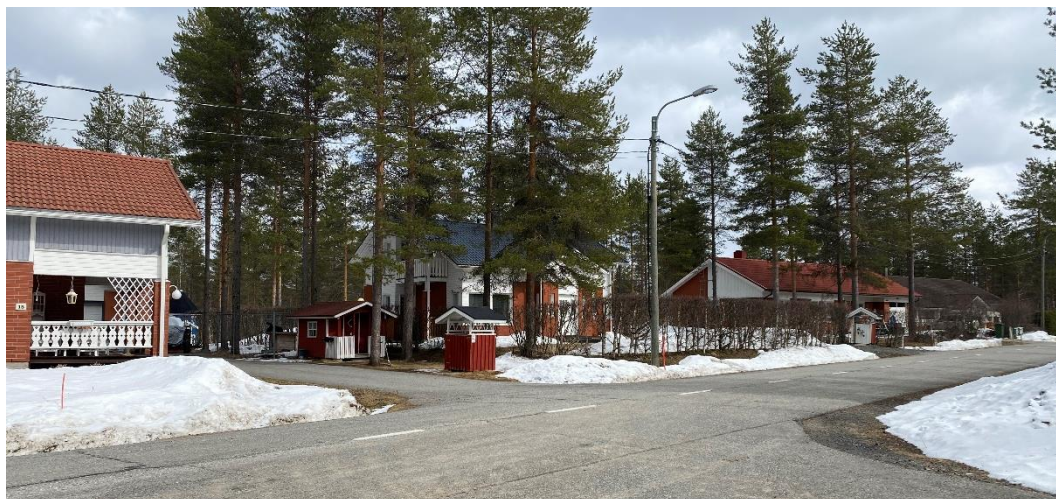

Viitteellinen tulva-alueen rajausta sinisellä, perustuu kevättulvan 2020 mittaustuloksiin.

3.2.2 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella ei ole rakennuksia. Hirsikankaantie on rakennettu päällystämätön katu. Hirsikankaantien alkuosassa tien pohjoispuolella on neljä vierekkäistä rakennettua erillispientalotonttia suunnittelualueen vieressä. Asuinrakennukset on toteutettu kaavan mukaisesti tien varteen ja ne on rakennettu 1990-luvulta lähtien.

Suunnittelualue sijoittuu Taivalkosken keskustaajaman laidalle ja tukeutuu keskustan palveluihin. Alueelle liikennöidään taajaman läpi Talonpojantien ja Urheilutien kautta. Urheilutien varressa on kevyen liikenteen väylä. Koulu on kävelymatkan päässä noin 1,5 km etäisyydellä.

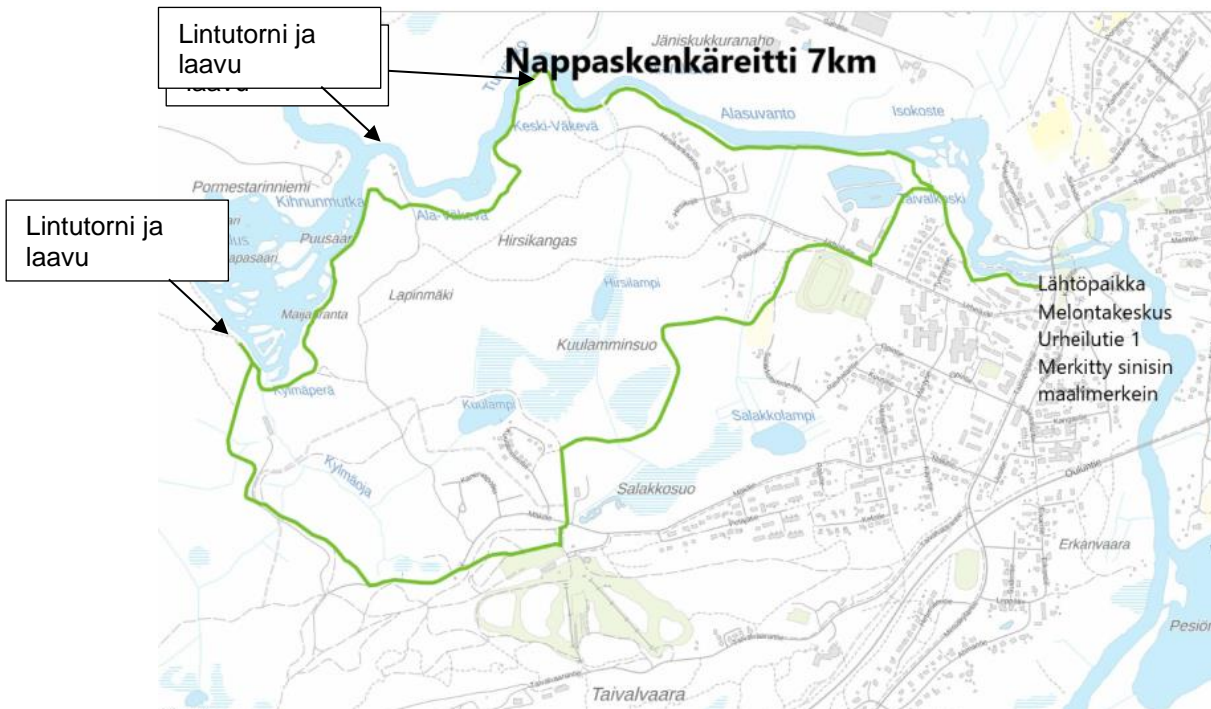

Suunnittelualueen viereistä asuinrakentamista Hirsikankaantien alkuosassa

Virkistys

Rannassa noin 2 m korkean joenpenkan yläpuolella on kunnan ulkoilureitti, Nappaskenkäreitti, jonka varrella on myös rakennettuja pitkospuuosuuksia ja portaita. Pitkospuita tai portaita ei peruskartan mukaan ole suunnittelualueen kohdalla. Nappaskenkäreitti on melontakeskuksesta lähtevä noin 7 km pitkä rengasreitti, josta nykyisin noin puolet on jokivarrella. Nappaskenkäreitin varrella on kaksi laavua, joista Keski-Väkevän laavu sijaitsee suunnittelualueen länsipuolella alle 200 metrin päässä. Kauempana on Turvakonaluksen laavu ja lintutorni. Keski-Väkevän laavulle on mahdollista kulkea myös autolla metsätietä pitkin.

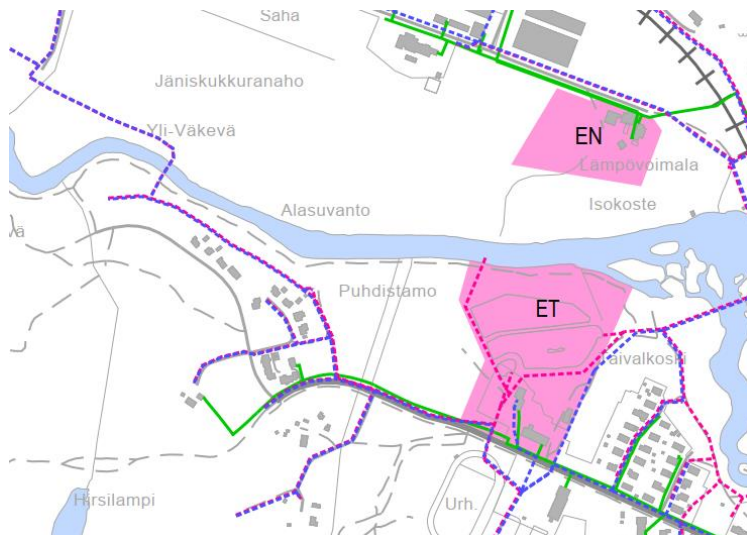
Hirsikankaan alueen ulkoilureitit ja polkuverkosto liittyy Taivalvaaran reitistöihin ja jatkuu myös Syötteen suuntaan. Kunnan urheilualue ja pääsy latuverkolle sijaitsevat Urheilutiellä on noin 700 m etäisyydellä suunnittelualueesta.

Nappaskenkäreitti (lähde: www.visittaivalkoski.fi, 23.3.2022)

Tekninen huolto

Kunnan vesi- ja viemäriinja kulkee suunnittelualueella noin 50 m päässä Hirsikankaan tien pohjoispuolella. Alue on liitettävissä kunnan kaukolämpöverkkoon. Lämpölaitos sijaitsee joen pohjoispuolella teollisuusalueella. Alueella on myös Carunan sähköverkkoa.

Kartalla näkyvät vesijohto (sininen), viemäri (punainen), ja kaukolämpöjohto (vihreä), jota on laajennettu vielä suunnittelualueelle vuonna 2019. Lämpövoimala on esitetty kartalla merkinnällä EN energiahuollon alue. (Kartta Selvitys Taivalkosken keskustan yleiskaavaa varten, Airix Ympäristö, 8.11.2011).

Vihreällä viivalla on esitetty Carunan 0,4 kV johdot. Ilmajohdot on esitetty yhtenäisellä viivalla ja maakaapelit katkoviivalla.

Muinaismuistot

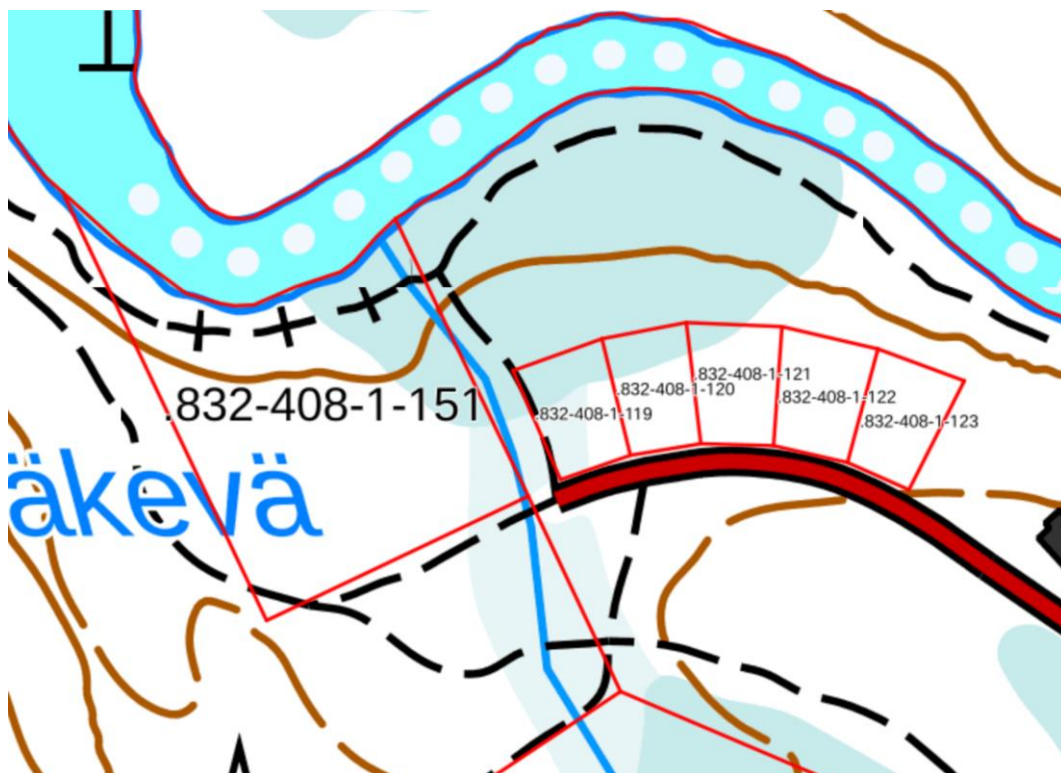
Suunnittelualueella ei ole ennestään tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä löytöpaikkoja. (muinaisjäänösrekisteri 19.11.2021). Alueelle on laadittu arkeologinen inventointi Taivalkosken keskustan yleiskaavan taustaselvityksenä vuonna 2013 (Mikroliitti Oy). Sen jälkeen lijoen pohjoispuolelle on tehty aiempia inventointeja tarkentava maastoinventointi lokakuussa 2019 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu).

Lähin kiinteä muinaisjäänös on lijoen pohjoispuolinen, kaava-alueesta noin 200 metriä koilliseen sijaitseva historiallisen ajan tervahautakohde Jäniskukkuranaho (muinaisjäänöstunnus 1000037557).

3.2.3 Maanomistus

Suunnittelualueen länsiosassa oleva aiemmin kaavoittamaton kiinteistö 832-408-1-151 on yksityinen. Muuten suunnittelualue on kokonaan Taivalkosken kunnan omistuksessa.

Hirsikankaantien päässä olevat rakentumattomat omakotitontit on lohkottu voimassa olevan kaavan mukaisesti, mutta tontteja ei ole myyty tai varattu.

maanmittauslaitoksen kartta-aineistot ja kiinteistötiedot

4 SUUNNITTELUTILANNE

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet eli VAT:t ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtion ja kuntien viranomaisten on otettava tavoitteet huomioon toiminnassaan ja edistettävä niiden toteuttamista. Viranomaisten tulee myös arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden suhteen.

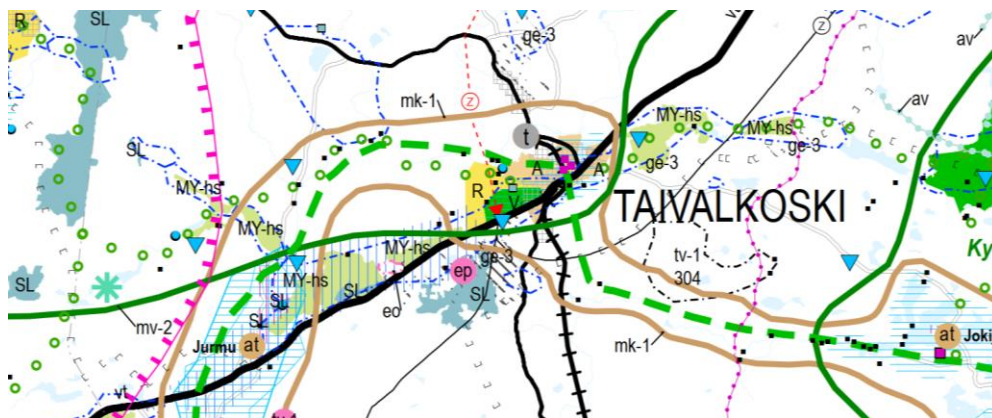
Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätös korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen. Valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 1.4.2018.

Keskeiset teemat uusissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa ovat toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, tehokas liikennejärjestelmä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja uusiutumiskykyinen energiahuolto.

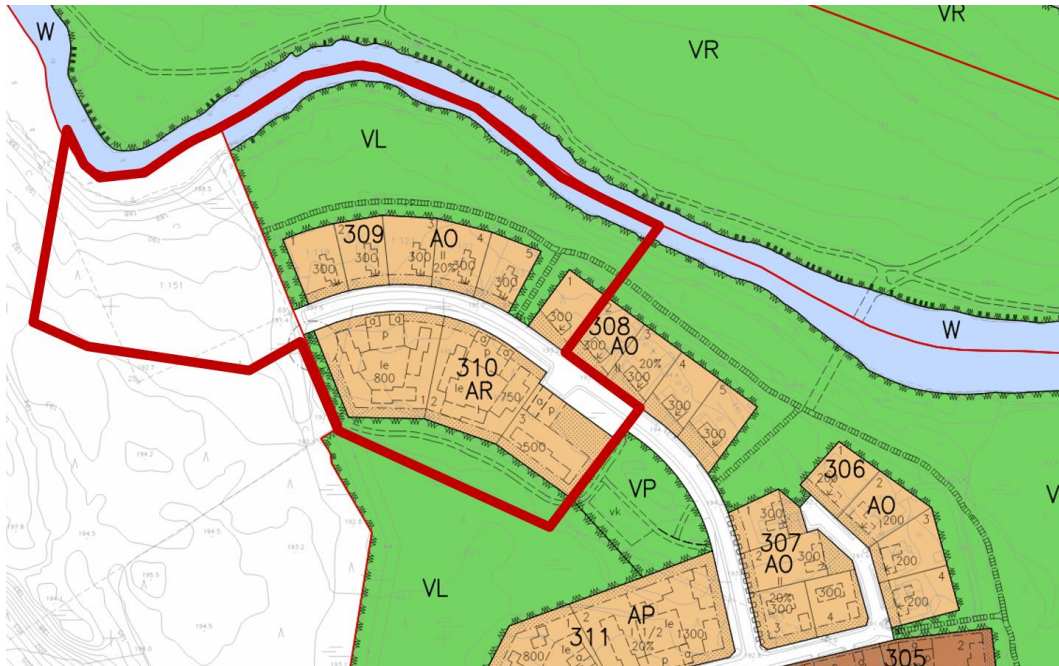
4.2 Maakuntakaava

Kaava-alueella on voimassa viime vuosina kolmessa eri vaiheessa teemoittain uudistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava.

1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä ja tullut lainvoimaiseksi 2017.
2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja saanut lainvoiman.
3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksessa maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla 5.11.2018. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 17.1.2022 antamallaan päätöksellä hylännyt vaihemaakuntakaavan hyväksymistä koskevat valitukset ja 3. vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman.

Ote maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta. (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 18.1.2022)

Ote voimassa olevasta asemakaavasta ja kaava-alueen alustava rajaus

4.5 Rakennusjärjestys ja pohjakartta

Taivalkosken kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 11.8.2015.

Asemakaavan pohjakartta on kaavoitusmittausasetuksen N:o 1284 mukainen digitaalinen pohjakartta, jonka Maanmittauslaitos hyväksyi asemakaavan pohjaksi 29.11.2013.

4.6 Asemakaavan perusselvitykset

Asemakaavan muutoksessa hyödynnetään soveltuvin osin vireillä olevan yleiskaavan aineistoa sekä aiempia selvityksiä:

- Yleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi. Taivalkoski, keskusta. Mikrolitti Oy, Hannu Poutiainen, Antti Bilund, 2013.
- Kartta: Luontoselvitys. Airix Ympäristö, 16.11.2011.
- Kartta: Liikenneverkko ja yhdyskuntatekniikka. Airix Ympäristö, 8.11.2011.
- Kartta: Maisemarakenne ja korkeussuhteet. Airix Ympäristö, 13.1.2012

5 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1 Suunnittelun käynnistäminen ja vireilletulo

Taivalkosken kunnanhallitus on päättänyt asemakaavan muutoksen käynnistämisestä ja vireilletulosta 7.2.2022 § 37.

Vireilletulokuulutus on ollut Taivalkosken kunnan internetsivuilla 15.2.2022-17.3.2022 ja Koillissanomissa 16.2.2022.

5.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

5.2.1 Osalliset

Kaavan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tässä hankkeessa keskeisiä osallisia ovat:

- Suunnittelualueiden maanomistajat yritykset, ja toimijat
- Kunnan asukkaat, yritykset ja yhteisöt
- Kunnan hallintokunnat
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
- Alueen sähkö-, puhelin- ja vesiyhtiöt

5.2.2 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisten tavoitteita selvitetään kaavaprosessin kuluessa. Viranomaisilta pyydetään lausunnot sekä asemakaavan muutoksen luonnos- että ehdotusvaiheessa. Tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvotteluja tai työneuvotteluja.

5.2.3 Valmisteluvaiheen kuuleminen

Asemakaavaluonnos on ollut nähtävillä MRL 62 §:n sekä MRA 30 §:n mukaisesti 19.9.-26.10.2022.

5.2.4 Ehdotusvaiheen kuuleminen

Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä MRL 65 §:n sekä MRA 27 §:n mukaisesti xx.xx.-xx.xx.

5.3 Kaavaprosessin aikana tarkentuneet tavoitteet

Kaava-aluetta laajennettiin kaavan vireilletulon jälkeen yksityiselle maa-alueelle maanomistajan aloitteesta. Kunta ja maanomistaja ovat tehneet kaavoitusta koskevan kaavoitussopimuksen.

Kaavan valmisteluvaiheessa lumien sulettua kesällä 2022 tehtiin kunnan toimesta maastokäynti, jonka perusteella ranta-alue arvioitiin soveltuvan rakentamiseen.

Asemakaavaratkaisuun ei tullut muutoksia kaavaluonnoksesta saatujen lausuntojen johdosta. Kaavasta päätettiin kuitenkin poistaa ohjeellinen joen mahdolliseen ylityspaikkaan liittyvä merkintä, koska sillan toteuttamista ei ole näköpiirissä. Lisäksi Hirsikankaantien kaatalueen päähän lisättiin levike, jolle Keski-Väkevän laavulle kulkijat voivat jättää autonsa.

Taivalkosken sivistyslautakunta kiinnitti luonnoksesta antamassaan lausunnossaan huomiota siihen, että kaavamuutoksella suunnitellut rantatontit vähentävät jokirannan virkistyskäyttömahdollisuuksia alueella, mikä tulee ottaa huomioon päätöksenteossa.

6 ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1 Asemakaavaratkaisu

6.1.1 Mitoitus

Kaavaluonnoksessa alueelle on esitetty yhteensä 15 erillispientalotonttia, joista 7 on omarantaisia. Korttelissa 322 on neljä noin 1500-1600 m² kokoista omarantaista tonttia ja korttelissa 323 kolme noin 2100-2600 m² kokoista omarantaista tonttia. Muut Hirsikankaantien varteen sijoittuvat tontit ovat kooltaan noin 1500-1900 m².

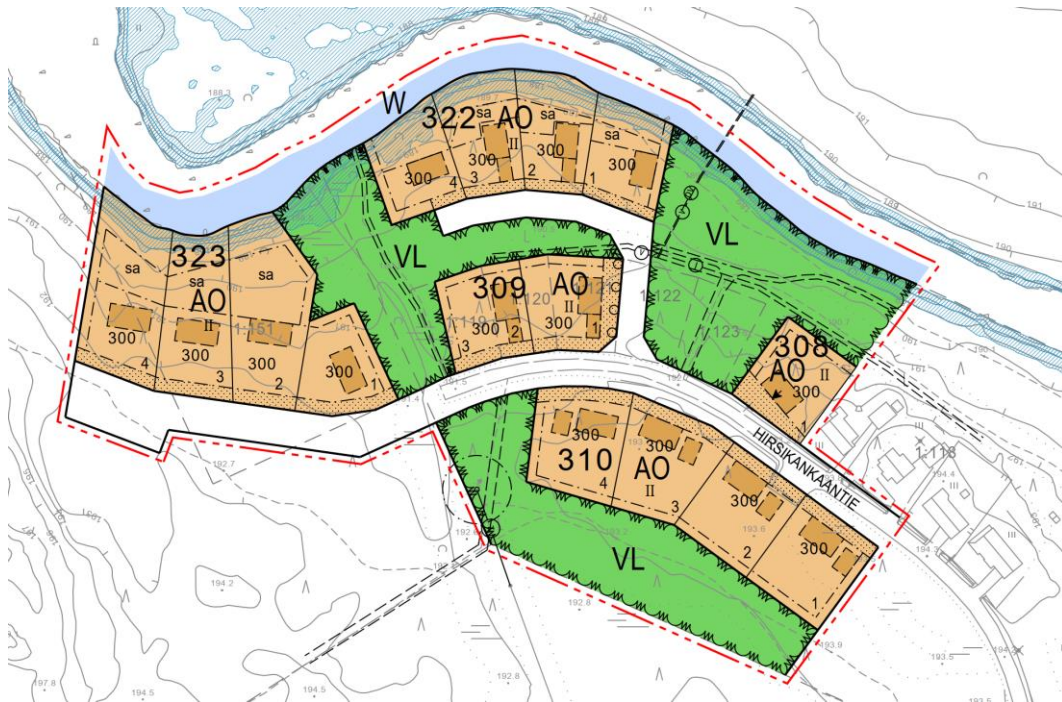
Rakennusoikeutta jokaisella tontilla on 300 kerrosalaneliömetriä.

Uutta rakennettavaa katupituutta on noin 320 m, josta 170 m koskee Hirsikankaantien jatkamista.

6.1.2 Korttelialueet

Tontit ovat erillispientalojen korttelialuetta AO. Rakennusalat rantatonteilla on rajattu siten, että rakentaminen painottuisi yhtenäisesti katutilan yhteyteen ja riittävän kauas rannasta ja todennäköisestä tulva-alueesta. Rantaan on kuitenkin rajattu erilliset rakennusalat pieniä enintään 25 neliön saunarakennuksia varten. Myös saunan rakennusalat sijoittuvat toistuvuudeltaan noin 1/5a tulva-alueen ulkopuolelle, noin 15 metrin etäisyydelle rantaviivasta paitsi korttelin 322 tontilla 1 noin 10 metrin etäisyydelle rantaviivasta.

Kortteleiden 309-310 tontit, jotka eivät rajoitu rantaan, on mitoitettu reilun kokoisiksi, ja ne soveltuvat hyvin koon ja sijaintinsa puolesta esimerkiksi koiraharrastajille.

Ote kaavaehdotuksesta.

Havainnekuva korttelialueista.

6.1.3 Muut alueet

Muut alueet ovat katua tai lähivirkistysaluetta (VL), joilla sijaitsee polkuja.

6.1.4 Asemakaavamääräykset

Kosteudelle alttiiden rakenneosien tulee olla vähintään 1,0 m ylimmän havaitun tulvavedenkorkeuden yläpuolella.

Rakennusten tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan ja väritykseltään maisemaan ja korttelin muuhun rakennuskantaan. Rakennusten pääasiallinen julkisivumateriaali kortteleissa 309, 310, 322 ja 323 tulee olla puu.

Rantaan rajautuvilla tonteilla tulee rannassa säilyttää tai istuttaa puita niin, että yleisilme säilyy metsäisenä.

6.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen

Tonttialueiden väliin on jätetty lähivirkistysalueet (VL), jotta alueella säilyisi rantaan-pääsymahdollisuuksia ja puustoa. Kaavamääräys edellyttää myös puuston säilyttämistä rakennettavilla rannoilla.

Kaavamääräyksillä pyritään ohjaamaan puurakentamiseen uusilla korttelialueilla. Määräys puujulkisivuista ei kuitenkaan koske korttelia 308, jossa on ennestään tiilitaloja.

6.3 Kaavan vaikutukset

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavaa laadittaessa on selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset (MRL 9 § ja MRA 1 §). Työn kuluessa arvioidaan asemakaavan muutoksen vaikutuksia mm. ihmisten elinoloihin ja ympäristöön, rakennettuun ympäristöön, liikenteeseen, maisemaan, luontoon, palveluihin ja teknisen huollon järjestämiseen. Vaikutuksen arvioinnin tarkoituksena on selvittää tarpeellisessa määrin kaavan toteuttamisen aiheuttamat vaikutukset ennakolta. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

6.3.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Asemakaava sijoittuu rakennetun taajaman reunalle, jossa on ennestään asutusta ja valmis yhdyskuntatekniikka. Asemakaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen. Asemakaava huomioi virkistysreittien jatkuvuuden ja liittymisen laajempiin ulkolureitistöihin.

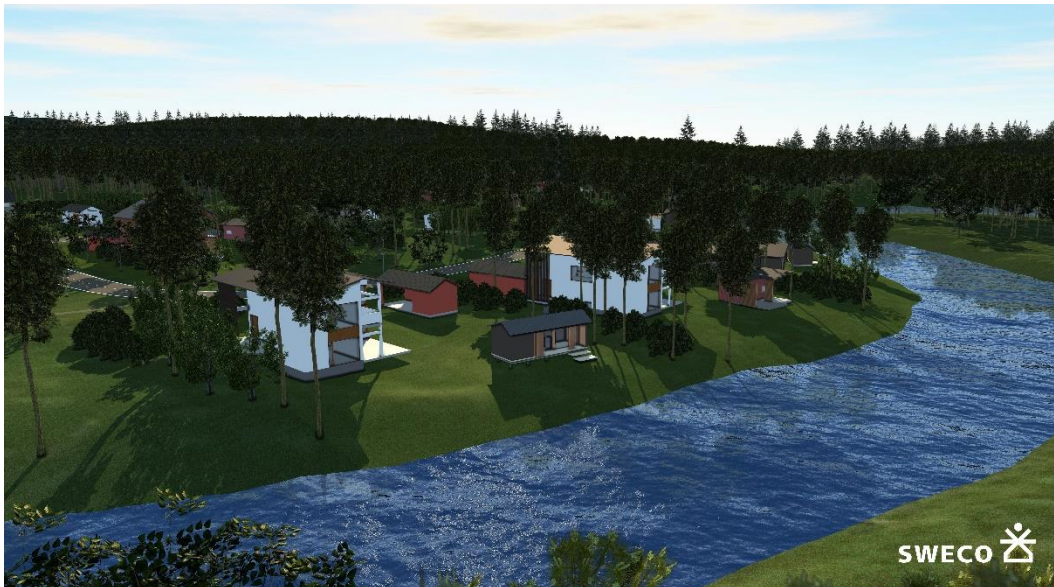
6.3.2 Vaikutukset liikenteeseen

Asemakaava tukeutuu olevaan liikenneverkkoon, eikä se aiheuta merkittävästi liikenteen lisäämistä. Kaavan toteutuminen ja kadun jatkaminen voi lisätä Keski-Väkevän laavulle suuntautuvaa liikennettä alueen kautta.

6.3.3 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asemakaava jatkaa Hirsikankaan rakentamisaluetta. Hirsikankaantien varteen suunnitellut asuintontit ovat aiempaa suurempikokoisia ja rajautuvat metsäalueisiin, joten kovin tiivistä rakennetta ne eivät aiheuta ja tonteilla on mahdollista säilyttää myös puita.

Suurikokoiset tontit voivat houkutella rakentajia, joilla on esimerkiksi koiraharrastuksia tai tarvetta suuremmille piharakennuksille. Omarantaisilla tonteilla rakennusala on rajattu kauemmas rannasta, mutta tonteille on mahdollista rakentaa pienet rantasaunat.

Havainnekuva alueesta.

6.3.4 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita. Alueen läpi kulkevan ojan varsi jää rakentamattomaksi. Tonttien rakentaminen muuttaa metsäaluetta rakennetuksi ja puusto vähenee. Kaavamääräyksen mukaan tonttien rantaosilla tulee säilyttää tai istuttaa puita niin, että ranta säilyisi metsäisenä.

6.3.5 Vaikutukset muinaisjäännöksiin

Alueella ei ole tiedossa muinaisjäännöskohteita.

6.3.6 Vaikutukset virkistyskäyttöön

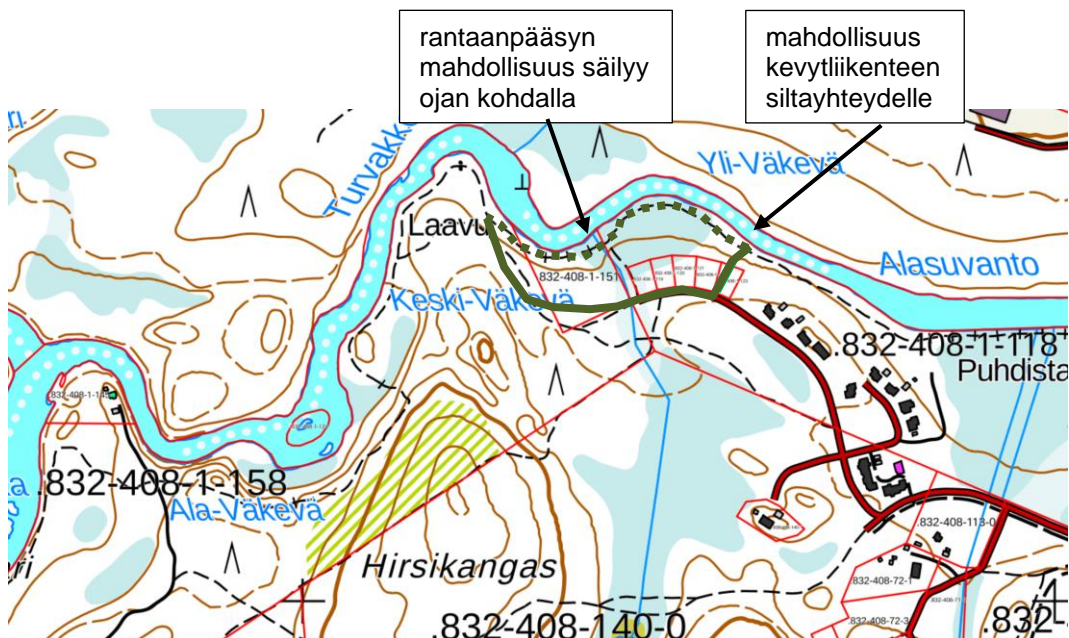
Omarantaisia tontteja on suunniteltu noin 280 m pitkälle rantaosuudelle, joka poistuu virkistyskäytöstä tonttien rakentuessa. Muutos on paikallinen ja tapahtuu vähitellen. Hirsikankaan aiemmin rakennetulla alueella ja taajaman suuntaan mentäessä rantareitti ja jokirannan virkistyskäyttömahdollisuudet säilyvät ennallaan koskikeskukselle ja keskustaan saakka. Keski-Väkevän laavun suuntaan mentäessä on useita kilometrejä virkistyskäyttöön hyödynnettävissä olevaa rakentamatonta rantaa. Kaavamuutosalueella kaavasunnitelma säilyttää pääsymahdollisuudet rantaan kahdessa kohtaa Yli-Väkevän virtapaikan alku- ja loppuvaiheilla.

Noin 7 km pituisesta Nappaskenkäreitistä noin puolet on nykyisin jokivarressa. Nappaskenkäreitin rantaan sijoittuva osuus vähenee, kun ulkoilureitti siirtyy Hirsikankaan

omarantaisten tonttien kohdalla pois rannasta. Reitin kokonaispituuteen muutoksella ei ole vaikutusta.

Hirsikankaantien jatkaminen pidemmälle ja auton jättömahdollisuus sen päähän parantavat kuitenkin Keski-Väkevän laavun ja Nappaskenkäreitin saavutettavuutta. Lisääntyvä asutus ja parempi saavutettavuus kasvattanee myös Nappaskenkäreitin ja sen virkistyskohteiden käyttöastetta. Etenkin laavun talviaikainen käyttö voi lisääntyä.

Virkistyskalastukseen soveltuva yhtäjaksoinen estymätön rannansuuntainen kulkumahdollisuus katkeaa paikallisesti noin 280 m matkalla ja kalastusmahdollisuudet painottuvat jatkossa joen pohjoisrannalle ja muille ympäröiville vapaille ranta-alueille. Joen vastakkaisella Jäniskukkurannahon puolella on mahdollisuus yhtäjaksoiseen rantaa myöten kulmiseen koko matkalla ja sinne on myös rakennettu pääsytie ja kääntöpaikka autoille Asemansuon teollisuusalueelta.

Muutokset Nappaskenkäreittiin. Vihreällä viivalla uusi reitti-yhteys ja pisteviivalla rannasta poistuva reittäisyys.

6.4 Ympäristön häiriötekijät ja mahdolliset riskitekijät

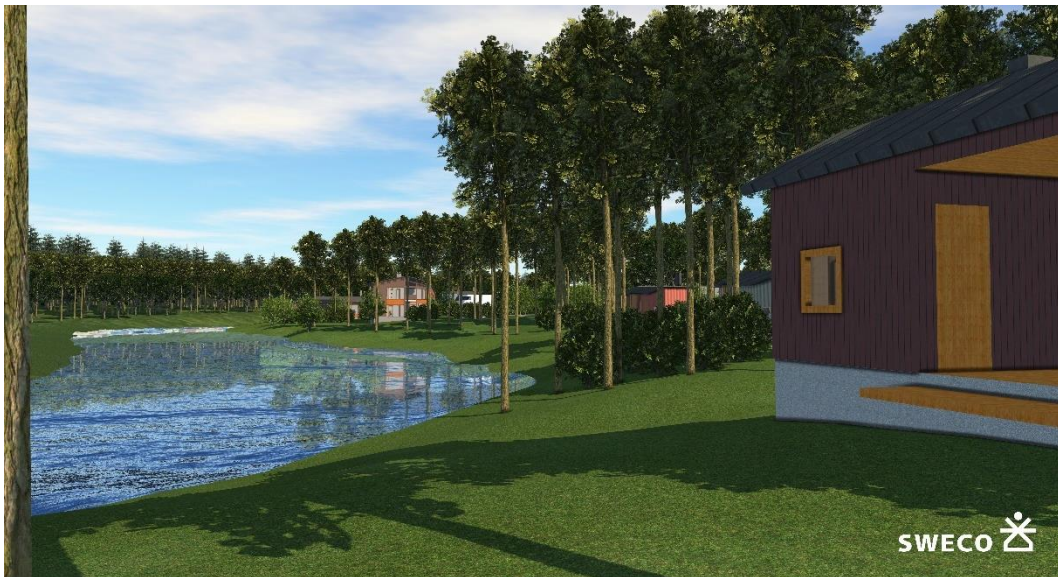
Teollisuudella ja liikenteellä voi olla lähiympäristöön kohdistuvia meluvaikutuksia. Saha-alueen merkittävin meluvaikutus syntyy tukkikentän toiminnasta, jonka lähellä ei ole melulle herkkiä toimintoja läheisten alueiden mahdollista virkistyskäyttöä lukuun ottamatta.

Hirsikankaan asuintontit sijaitsevat taajamassa joen toisella puolella noin 430 metrin etäisyydellä nykyisen tukkikentän laidasta ja noin 290 metrin etäisyydellä teollisuuskorttelin 177 rajasta.

7 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

7.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavamuutoksen toteutusta ohjaa alueesta laadittu kaavakartta ja siihen liittyvät asemakaavamääräykset.

Havainnekuvia. Ylemmässä alueen taustalla näkyy Taivalvaara.

7.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Asemakaavan toteuttaminen on mahdollista kaavan saatua lainvoiman.

7.3 Toteutuksen seuranta

Kunnan rakennusvalvonta valvoo kaavan toteutusta.

Sweco Finland Oy
Oulun toimisto

Elina Marjakangas

Arkkitehti YKS-519

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	832 Taivalkoski	Täyttämispvm	13.01.2023
Kaavan nimi	Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Hirsikankaalla		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	13.01.2023
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	15.02.2022
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,9135	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	1,5551
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	4,3584

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	5,9135	100,0	4500	0,08	1,5551	1400
A yhteensä	2,7042	45,7	4500	0,17	1,0140	1400
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,9271	32,6				
R yhteensä						
L yhteensä	0,8218	13,9			0,4175	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	0,4604	7,8			0,1236	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	5,9135	100,0	4500	0,08	1,5551	1400
A yhteensä	2,7042	45,7	4500	0,17	1,0140	1400
AR					-0,9870	-1300
AO	2,7042	100,0	4500	0,17	2,0010	2700
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,9271	32,6				
VL	1,9271	100,0				
R yhteensä						
L yhteensä	0,8218	13,9			0,4175	
Kadut	0,8218	100,0			0,4175	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	0,4604	7,8			0,1236	
W	0,4604	100,0			0,1236	